

प्रति,
माननीय संचालक,
राष्ट्रीय अखिल संशोधन केंद्र सोलापूर.

विषय - सोलापूर लाल वाणावट्टल अनुभव

महोदय,

वरील विषयात अनुसन्धान मी छैराव
रमेश गायकवाड रा. माळेगाव, ता. माळ, जि. सोलापूर, महाराष्ट्र.
मी सोलापूर लाल रोपे लावल्यानंतर मला सोलापूर लाल
वाणाविषयी सानगावस वाटत की, मी लागवड केल्यापासुन
ता - 1 मार्च 2019 पहिले चार महिने फक्त सांगना बाजोनुसार
पाणी दिले. केनतेही फवारणी घेतली नाही. किंवा औषधे
सोडली नाहीत. चार महिने पुर्ण आल्यानंतर 4 ऑगस्टला
पहिली छाटणी केली. व मेसळ डोस रिंग पध्दतीने टाकुन
त्यामध्ये 500 झाडांसाठी युरिया - 1 पोते, पोटॅश - 1 पोते, DAP - 1 पोते,
मायक्रो न्युट्रि - 10kg. असा रिंग डोस केला. रिंग डोस केल्यानंतर
सांगंची म्हेसळ न वाट व उरेदार पण चोगला वाटला. पुन्हा
दुसरी छाटणी 14 डिसेंबर 2019 ला केली व प्रति झाडास दोन
पाटी रोवाळत व प्रति झाड 500g मेसळ डोस, व प्रति झाड
1.5 लिंबोळी टाकुन झाडांच्या खोडांना टूॅवरने माती लावुन
घेतली. व 1 जानेवारी 2020 ला पाणी लेंद केले. व लाग
तागावर सोडली लाग तागावर सोडल्यापासुन 1846, 05235, 68A
बोरेन या विमांती काळान फवारणी घेतल्या सानंतर फ्लिक्स झाडांम
विमांती फ्लि. तरीसुद्धा मनावी अशी पाठगळ साली नाही
म्हणुन 1 लिटर पाठ्यासाठी 5ml मिली इथ्रेल व 3g थायुरिया
फवारणी घेतली. ति फवारणी घेवुनसुद्धा क्यारपेंकी पाठगळ
आली नव्हती म्हणुन पुन्हा आठवड्याने प्रति लिटर 3 मिली
इथ्रेल व 3 ग्रॅम थायुरिया फवारणी घेतली व 90% पाठगळ
आली.

इटील पानावर..... ①

Shubham

पावणळ आल्यानंतर लगेच रासायनिक खतांचा भ्रसळ डोस प्रति अड 1 kg व 2 पाटी रोवायन प्रति रोपास व 5 मेला पहिले पाणी सोडले. पहिल्या पाव्यावरुवर 5 kg मायलेन्थुन दिले. 22 मे ला प्रत्येक आंगला 300 ते 350 कळी लागली. कळी लागल्यानंतर 1 जुनपासुन दररोज पावसाला खुलवात आली. रिमजिम पाकस मसिनाभर चालला त्यामुळे खालुन कोणतेही खने सोडली नाहित.

तरीसुद्धा प्रत्येक आंगला 200 ते 300 फळे सेटिंग आली. सेटिंग आलेली फळे 1 मसिना पाकस असुन अत्यल्प प्रमाणात रोगाचा प्रादुर्भाव जाणवला. डांब्या, खरड्या, तेल्या, कुजवा हे कोणतेही रोग 1 मसिना पाकस चालु असुन जाणवतली आला नाही. आणवड्याला बुक्षीमाराक व ळिळमाराक फवारण्या केल्या. मला यातुन अस जाणवत लवंग पाकस असुनसुद्धा फळांची गळती आली नाही, फुलोची 10%. प्रमाणात गळती आली. याच वातावरणामध्ये भाड्या जवळील भगव्याच्या बागा डांब्या, तेल्या, खरड्या, कुजवा या रोगांच्या प्रादुर्भावामुळे गेल्या. भगव्या वाणाची ज्या बोटक्यांची बाग आहे, ते फ्लोस्वर सोलापुर लाल लॉटर आल्यानंतर त्यांन बोटक्यांची मते असे आले की, आमच्या बागेवरती लवंग डांब्या, खरड्या, तेल्या कुजवा आला असुन तुमच्या बागेवरती या रोगांचा प्रादुर्भाव कसा काय दिसत नाही.

त्यांची मते अशी आली की सोलापुर लाल या वाणाच्या आंगांची रोग प्रतिकार जाकशी चांगली आहे व आंगांची फळ सेटिंग चांगली आहे. लवंगी 200 ते 300 फळ सेटिंग पहिल्या वर्षी होत नाही व कोणत्याही फवारण्या फळ सेटिंगलाही घेताल्या नाहित. तरीदेखील 200 ते 300 फळ सेटिंग आली. सेटिंग आल्यानंतर प्रत्येक आंगवरची 100 फळे काढुन टाकली. प्रत्येक आंगस 150 ते 200 फळे राहिली. परत 1 म. हिन्यानंतर प्रत्येक आंगवरती 125 ते 150 फळे देवली. भगव्या वाणाची ज्या बोटक्यांची बाग आहे त्स ते लॉट वती आल्यानंतर तीन मसिन्याची फळे आली होती. फळांना कलर येतु लागला होता त्यांची मते अशी आली की, फळांना चकाकी व चमक आहे.

फुटील पात्राकर.... ②

Shubham

चार महिन्यांची जळ सल्ल्यांनंतर धळ्याच्या ढाण्यांचा रंग लाल मिथु लालगा. व ते ढाणे प्वाळ्यांनंतर कडकपणा जाणवला. व तेच जळ काढणी ला आळ्यांनंतर ढाण्यांचा रंग पुर्ण गडद लाल झाला व ढाणे प्वाळ्यासाठी मऊ लागले. त्यात कडकपणा जाणवला नाही. कलर व चमक अगळ्यांवा- वापेक्षा खुप चांगली आहे. तसेच आकार छोटा असलेल्या जळांचा वजनदारपणा जास्त आहे.

यातून मला असा अनुभव आला छि, भगळ्या वाणापेक्षा सोलापुर लाल हा वाण चांगला आहे. योजी सार्जि घेण्यासाठी सोलापुर लाल त्रासदायक दस्तोच. पण तरीदेखील प्रति जळ 500g निगळ्यासाठी कोणतेही अडचण येणार नाही असे मला वाटते. भगळ्यापेक्षा योजी सोला- पुर लाल चा वाणाची सार्जि कमीच राहणार असे मला वाटते कारण, भगळ्यापेक्षा सोलापुर लाल चा वाणाची जळ 1 महिना अगोदर काढणीस येतात. सोलापुर लालची भगळ्यापेक्षा साल भगळ्यापेक्षा जाड आहे. व झाडाची पाने भोवणे आहेत. व झाडाचा आकारमान भोवणे आहे. व पाने होले वोरर सर सोलापुर लाल मध्ये येणार नाही असे माझे वैयक्तिक मत आहे. तसेच झाडात मजबुतपणा, काटकपणा जास्त आहे. त्यामुळे जळांचा वजन लोमा पेलतो. जळांची साल जाड असल्यामुळे तेलकट व जळ्यांचे प्रमाण कमी येते. असे माझे मत आहे. कात्यांची संख्या जास्त असल्यामुळे फुलधारणा सेटिंग जास्त होते.

भायला विठ्ठल
केशव रमेश भायळवाड